

vil kunne opveje det, der tabes. Hvad er det, der tabes? Ja, vi maa huske, hvad Resultatet vil blive, hvis Socialdemokratiet faar den Vind i Sejlene, som det ubetinget vil faa ved denne Lejlighed. Der er efter min Formening ingen Tvivl om, at Resultatet vil blive det, at Reformpartiet, som nu altsaa ønsker at slette dette, Skel, taber alle dem, der skulle betale hele dette Gratistsystem, som ligger i Socialdemokratiets Fremtidsmaal, og dette System vil efter min Formening i den nærmeste Fremtid i ganske anderledes stærk Grad komme til at skille og dele Befolkningen her i dette Land end den Politik, som de nuværende Partier i Øjeblikket føre. De nuværende Partier leve for en stor Del paa deres Overleveringer, paa Rester, paa en Bagage, som de, saa vidt muligt, hurtigst maa kaste over Bord, thi den svarer ikke længere til Tiden eller den Brug, man skal gøre af den. Jeg gentager derfor, at jeg ser en Fare i, at Venstre-reformpartiet vil gaa denne Vej, hvad enten det lykkes at gennemføre den eller ej. Min Tro er, at hvis det ikke kan lykkes at gennemføre den med saadanne Garantier, at Partiet tillige kan bevare den Del af Befolkningen, som skal betale Omkostningerne til Støtte for den Politik, de agte at føre, tabe de mere, end de have vundet, og i hvert Fald tabe de absolut et, og det er, at de komme til i en ganske betydelig Grad at forringe den individuelle Ansvarfølelse. Ved at slette Skellet have de Herrer, som have gjort sig til Talsmænd derfor, efter min Opfattelse forstaaet, at de ville ophæve de to Vælgerklasser, at de ikke ville forsøge en Modus, hvorunder man kunde forøge de højstbeskattede i større eller mindre Grad, i større eller mindre Spring, og muligt engang naa til at slette denne Klasse, efterhaanden som Udviklingen skrider frem. Jeg forstaaer dem saaledes med denne Sletten, at det skal være som en Kridtstreg, man vidsker ud, ligegyldigt om Modenheden, den politiske Oplysning, er naaet til det Standpunkt, at det er forsvarligt. Jeg gentager derfor, at hvis de ville gøre det, og enten det saa lykkes dem eller ej, saa vil dog Resultatet blive, at den Opfattelse, som jeg for mit Vedkommende har af Sagen, at der tabes mere end der vindes, nok skal vise sig at holde Stik. Hvad selve Konservatismens angaar, maa jeg, da man saa ofte taler om dens nærforestaaende Dødsfald, gøre opmærksom paa, at den dør overhovedet ikke, af den ganske simple Grund, at den er et Prin-

cip, en Regulator for selve Udviklingen som Helhed, og som saadan bevarer den sin bestandige Livskraft. Formerne, hvorunder den bæres og forsvares, ere naturligvis forskellige, og det staaer alene til Højrepartiet selv, om det vil forstaa at vælge saadanne Former for dets Arbejde, som svare til Nutiden, for fremdeles at være Konservatismens Bærer, som det har været det i Fortiden. Jeg haaber og tror, at Partiet vil være i Stand dertil, og som Følge deraf kan jeg ikke nægte, at jeg tager mig de idelig anmeldte Dødsfald af Partiet temmelig let. Jeg vil sluttelig kun sige, at de Herrer, som drive denne ganske vist meget morsomme og i Særdeleshed meget billige Sport at tale om Partiets Livskraft eller Partiets Død osv., ganske sikkert ville kunne faa Lov til at fortsætte dermed, saa længe de selv leve, thi Konservatismen som saadan skal nok holde sig.

Jeg tror, at jeg hermed i alt væsentligt har faaet sagt de Bemærkninger i politisk Henseende, som jeg for mit Vedkommende kunde ønske at sige. Jeg vil dog gøre endnu en Bemærkning, der ogsaa kan tages som politisk. Det ærede Medlem for Middelfart (Slengerik) udtalte, at han fandt, at denne Forhandling her burde undergaa en Forandring. Det ærede Medlem for Skelskør (R. Andersen) syntes ikke at være enig med ham deri — jeg tror, det var, fordi han misforstod ham. Jeg er nemlig enig med ham deri. Jeg tror, det vilde være rigtigt, om man fik omlagt Finanslovbehandlingen saaledes, at man kom til det, man andre Steder har, nemlig først en Adressedebat og dernæst selve Finansbehandlingen, men det er ganske klart — deri er jeg fuldstændig enig baade med det ærede Medlem for Skelskør og med alle andre, der dele den Opfattelse — at et Sted maa vi have Lov til at tale om alt mellem Himmel og Jord, som det hedder, og i Særdeleshed at udtale vor Opfattelse af de politiske Forhold og vor Kritik af Administrationen i det forløbne Aar. Men jeg tror, det vilde være rigtigt, om man fik omlagt det saaledes, at man alene holdt sig dertil, i Stedet for, at jeg nu efter at have tilladt mig at aflægge en politisk Trosbekendelse, skal iblande den med Ting, som jeg ikke tør forudsætte, at jeg kan holde de Herreres Opmærksomhed fangen ved, saaledes som jeg har glædet mig ved at have den hidtil. Det er de lokale Sager, jeg kommer til. (*Berntsen*: Overkørslerne?) Overkørslerne ville jeg kunne lade ligge af den